

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM TRUNG KIÊN

**QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM TRUNG KIÊN

**QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Thị Thanh Mai

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kì công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, tháng năm 2020

Tác giả luận văn

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Luận văn ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự hướng dẫn nhiệt tình, chu đáo của các thầy cô giáo, những ý kiến đóng góp quý báu của nhiều cá nhân và tập thể để hoàn thành bản luận văn này.

Nhân dịp này tôi xin chân thành cảm ơn **cô Nguyễn Thu Nga** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tôi trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự góp ý chân thành của các thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế & QTKD – Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi thực hiện đề tài.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn các cô chú, anh chị ở UBND huyện Mường Ảng, Phòng Tài chính Kế hoạch huyện Mường Ảng; Kho bạc Nhà nước huyện Mường Ảng đã giúp đỡ tôi trong thời gian nghiên cứu thực hiện luận văn.

Tôi xin cảm ơn tới gia đình, những người thân, đồng nghiệp đã tạo điều kiện về mọi mặt cho tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Một lần nữa tôi xin trân trọng cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	5
1.1 Cơ sở lý luận về quản lý chi NSNN.....	5
1.1.1. Khái niệm và đặc điểm quản lý chi ngân sách nhà nước	5
1.1.2. Mục tiêu quản lý chi NSNN.....	11
1.1.3. Nguyên tắc quản lý chi NSNN.....	13
1.1.4. Vai trò quản lý chi NSNN.....	16
1.1.5. Nội dung quản lý chi Ngân sách Nhà nước cấp huyện.....	17
1.1.6. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý chi NSNN	21
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý chi Ngân sách Nhà nước của một số địa phương.....	23
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý chi Ngân sách Nhà nước ở một số địa phương ..	23
CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	29
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	29

2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	29
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	31
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	31
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	32
2.3.2. Các chỉ tiêu về quản lý chi NSNN.....	33
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN. 36	
3.1. Khái quát điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.....	36
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....	36
3.1.2. Tình hình kinh tế - xã hội.....	40
3.2. Thực trạng về công tác quản lý chi ngân sách Nhà nước tại huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên giai đoạn 2016 – 2018.....	45
3.2.1. Tổ chức bộ máy quản lý ngân sách nhà nước của huyện.....	45
3.2.2. Tình hình thu, chi ngân sách Nhà nước tại huyện Mường Ảng giai đoạn 2016– 2018.....	49
3.2.3. Thực trạng quản lý chi NSNN tại huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên giai đoạn 2016-2018.....	65
3.3. Kết quả điều tra đánh giá quản lý chi NSNN tại huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.....	79
3.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến quản lý chi NSNN huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.....	86
3.4.1. Nhân tố khách quan.....	86
3.4.2. Nhân tố chủ quan.....	89
3.5. Đánh giá chung về quản lý chi NSNN trên địa bàn huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.....	91
3.5.1. Kết quả đạt được.....	91
3.5.2. Những hạn chế và nguyên nhân hạn chế.....	93

CHƯƠNG 4 GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TẠI HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN.....	97
4.1. Phương hướng, mục tiêu quản lý chi ngân sách Nhà nước	97
4.1.1. Phương hướng	97
4.1.2. Mục tiêu.....	98
4.2. Giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý chi Ngân sách Nhà nước tại huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên.....	98
4.2.1. Nâng cao việc lập dự toán ngân sách nhà nước tại huyện	98
4.2.2. Nâng cao công tác chấp hành thực hiện dự toán chi ngân sách.....	100
4.2.3. Công tác quyết toán chi NSNN.....	101
4.2.4. Công tác kiểm tra chi NSNN	102
4.2.5. Hoàn thiện bộ máy và nâng cao trình độ cán bộ quản lý ngân sách nhà nước	104
4.2.6. Giải pháp đối với từng khoản mục chi NSNN.....	105
4.3. Kiến nghị	106
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước	106
4.3.2. Kiến nghị với UBND tỉnh Điện Biên.....	107
KẾT LUẬN	109
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	112
PHỤ LỤC	114

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Nghĩa
BTC	Bộ Tài chính
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa – Hiện đại hóa
CNTT	Công nghệ thông tin
CP	Chính phủ
CTX	Chi thường xuyên
ĐTPT	Đầu tư phát triển
HĐND	Hội đồng nhân dân
KBNN	Kho bạc Nhà nước
KT-XH	Kinh tế xã hội
KHĐT	Kế hoạch đầu tư
NS	Ngân sách
NSĐP	Ngân sách địa phương
NSH	Ngân sách huyện
NSNN	Ngân sách Nhà nước
NSTW	Ngân sách Trung ương
QĐ	Quyết định
TC - KH	Tài chính – Kế hoạch
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TW	Trung ương
TB	Trung bình
UBND	Ủy ban nhân dân
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tổng hợp số lượng phiếu.....	30
Bảng 3.1: Cơ cấu kinh tế của huyện Mường Ảng theo lĩnh vực	40
Bảng 3.2: Một số chỉ tiêu xã hội của huyện Mường Ảng giai đoạn 2016 - 2018.....	43
Bảng 3.3: Tỷ lệ phân cấp khoản thu các cấp ngân sách tỉnh Điện Biên.....	57
Bảng 3.4: Tình hình thực hiện thu ngân sách nhà nước huyện Mường Ảng giai đoạn 2016 - 2018	58
Bảng 3.5: Tình hình thực hiện chi ngân sách nhà nước huyện Mường Ảng giai đoạn 2016 - 2018	61
Bảng 3.6. Tổng hợp dự toán chi NSNN giai đoạn 2016 – 2018.....	68
Bảng 3.7: Tỷ lệ chấp hành dự toán chi NSNN.....	70
Bảng 3.8: Kết quả thanh tra chi ngân sách huyện giai đoạn 2016– 2018.....	76
Bảng 3.9. Đánh giá về mô hình quản lý NSNN.....	80
Bảng 3.10. Đánh giá về công tác lập dự toán chi NSNN.....	81
Bảng 3.11. Đánh giá về công tác chấp hành dự toán chi NSNN	82
Bảng 3.12. Đánh giá về công tác quyết toán chi NSNN.....	84
Bảng 3.13. Đánh giá về kiểm soát, thanh tra, kiểm tra NSNN cấp huyện.....	85

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Tổng thu cân đối ngân sách của huyện Mường Ảng.....	59
Biểu đồ 3.2: Mức chi thường xuyên và chi đầu tư phát triển giai đoạn 2016 – 2018.....	63
Biểu đồ 3.3. So sánh giữa dự toán và thực hiện của chi NSNN	71

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm qua, cùng với sự đổi mới chung của đất nước và thực hiện chương trình tổng thể về cải cách hành chính nhà nước, quản lý ngân sách nhà nước đã có những bước cải cách, đổi mới và đạt được một số thành tựu đáng kể. Đặc biệt là từ khi Luật Ngân sách nhà nước được Quốc hội thông qua ngày 25/06/2015 với mục tiêu và ý nghĩa hết sức quan trọng trong việc quản lý và điều hành ngân sách nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội, nhằm tăng cường tiềm lực tài chính đất nước, quản lý thống nhất nền tài chính quốc gia, xây dựng ngân sách nhà nước lành mạnh, thúc đẩy vốn và tài sản nhà nước tiết kiệm, hiệu quả. Từ đó tăng tích lũy để thực hiện công nghiệp hóa – hiện đại hóa đất nước và đảm bảo các nhiệm vụ quốc phòng an ninh và đối ngoại.

Ngân sách huyện (NSH) có vai trò đặc biệt quan trọng, là điều kiện vật chất giúp chính quyền huyện hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Vì vậy thường xuyên quan tâm củng cố quản lý tốt nguồn ngân sách cơ sở này để tương xứng với yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới hiện nay là một đòi hỏi khách quan. Bởi vì, NSH là một công cụ tài chính quan trọng bảo đảm phương tiện vật chất cần thiết cho chính quyền cấp huyện thực hiện được các chức năng, nhiệm vụ của mình. Đó là: Giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn, ổn định đời sống nhân dân, xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế huyện hội, phát triển khu vực nông thôn nhằm đưa sự nghiệp CNH - HĐH nông nghiệp nông thôn ở nước ta đi đến thắng lợi.

Huyện Mường Ảng được thành lập theo Nghị định 135/2006/NĐ-CP ngày 14 tháng 11 năm 2006 của Chính phủ trên cơ sở điều chỉnh một phần diện tích và dân số của huyện Tuần Giáo cũ và chính thức đi vào hoạt động từ tháng 4 năm 2007. Là huyện có địa hình phức tạp, được hình thành bởi các dãy núi cao, sườn dốc. Thời gian qua cùng với việc đổi mới cơ chế quản lý thu, chi NSNN trong cả nước, công tác quản lý chi ngân sách huyện, trên địa